

**SPRIEVODCA
HLASOVANÍM VOLIČOV –
OSÔB SO ZDRAVOTNÝM
POSTIHNUTÍM NA
VOĽBÁCH
21. JÚNA 2020**

izbori 2016REPUBLIKOVÁ VOLEBNÁ
KOMISIA

VOLBY V SKRATKE, KTORÉ SA USKUTOČNIA 21. JÚNA 2020

Zúčastnením sa volieb a krúžkovaním poradového čísla pred názvom volebnej listiny na hlasovacom lístku, Vy sa zúčastníte volieb **250 poslancov Národného zhromaždenia Srbskej republiky**, ktorí vo Vašom mene a v mene všetkých občanov Srbskej republiky budú schvaľovať zákony a iné akty, voliť vládu a iných funkcionárov a vykonávať kontrolu vlády a iných štátnych orgánov.

Kandidátov na národných poslancov nominujú politické strany, koalície politických strán a skupiny občanov.

Voliči, ktorí žijú na území Autonómnej pokrajiny Vojvodiny, si zvolia **120 poslancov do Zhromaždenia Autonómnej pokrajiny Vojvodiny**, ktorí budú vynášať rozhodnutia a ďalšie akty súvisiace so správou verejných záležitostí na realizáciu všeobecných záujmov pokrajiny.

Kandidátov na poslancov nominujú politické strany, koalície politických strán, skupiny občanov, koalície politických strán a skupiny občanov.

Voliči vo väčšine okresov/miest volia aj **výborníkov zhromaždení okresov/miest**, ktorí prijímú predpisy týkajúce sa regulácie verejných záležitostí na realizáciu všeobecných záujmov miestnej samosprávy.

Kandidátov na výborníkov nominujú politické strany, koalície politických strán a skupiny občanov.

Môžem hlasovať?

Vo voľbách národných poslancov Národného zhromaždenia môžete hlasovať:

- Ak ste štátnym občanom/občiankou Srbskej republiky
- Ak máte 18 rokov alebo viac
- Ak máte spôsobilosť na právne úkony
- Ak máte trvalý pobyt v Srbskej republike

Som zapísaný/á vo voličskom zozname?

To, či ste zapísaný v zozname voličov, môžete zistiť návštevou svojej okresnej/miestnej správy alebo zadaním dotazu na webovú stránku <https://upit.birackispisak.gov.rs>.

Táto webová stránka, na ktorej môžete skontrolovať, či ste zapísaný v zozname voličov, je technicky prístupná pre nevidiacich a slabozrakých, pretože existuje zvukový súbor, ktorý vám umožňuje zadať požadovaný kód

Ak nie ste zapísaný v zozname voličov alebo ak v ňom nie sú správne uvedené Vaše údaje, potrebné je podať žiadosť o zmenu údajov v zozname voličov úradníkovi okresnej/mestskej správe v mieste svojho trvalého pobytu až po uzavretie zoznamu voličov, respektíve **do 5. júna 2020**.

Ak ste volič – príslušník národnostnej menšiny, máte právo podať žiadosť Vašej okresnej/mestskej správe o zapísanie Vášho mena a priezviska do zoznamu voličov, okrem srbského jazyka a cyrilského písma, aj v jazyku a písme Vašej národnostnej menšiny.

Po uzavretí zoznamu voličov, až **do 17. júna 2020** môžete podať žiadosť o zápis alebo zmenu v zozname voličov Ministerstvu štátnej správy a miestnej samosprávy, osobne alebo prostredníctvom úradníka oprávneného na zoznam voličov vo Vašej okresnej/miestnej správe.

Kde môžem hlasovať?

Vo voľbách národných poslancov Národného zhromaždenia volíte vo volebnej miestnosti, kde ste uvedený vo výpise zo zoznamu voličov.

Vo volebnej miestnosti môžete hlasovať:

- kde ste zapísaný vo výpise zo zoznamu voličov podľa miesta Vášho trvalého pobytu (adrese z občianskeho preukazu)
- kde ste zapísaný vo výpise zo zoznamu voličov podľa Vášho prechodného pobytu (zvolené miesto hlasovania)

Ak chcete vo voľbách národných poslancov Národného zhromaždenia hlasovať v mieste v ktorom pobudnete v deň volieb, musíte podať žiadosť o zápis údajov do zoznamu voličov, že v nadchádzajúcich voľbách budete hlasovať podľa miesta prechodného pobytu (zvolené miesto hlasovania). Túto žiadosť predložíte úradníkovi v okresnej/mestskej správe, oprávnenému na zoznam voličov, na ktorej území chcete hlasovať, najneskôr **do 30. mája 2020**. Tlačivo žiadosti môžete získať od úradníka okresnej/mestskej správy alebo Vám úradník pomôže pri vytvorení žiadosti.

Zadaním dotazu na webovú stránku <https://upit.birackispisak.gov.rs> môžete skontrolovať, v ktorej volebnej miestnosti budete hlasovať.

Je volebná miestnosť, v ktorej hlasujem, prístupná?

Na webovej stránke Republikovej volebnej komisie môžete skontrolovať, či je Vaša volebná miestnosť prístupná.

<https://www.rik.parlament.gov.rs/tekst/3194/pristupacnost-birackih-mesta.php>

Môžem prísť do volebnej miestnosti, ak sa pohybujem vďaka pomoci vodiaceho psa?

Ak ste slepá alebo slabozraká osoba, v prípade, že sa pohybujete vďaka pomoci vodiaceho psa, bude Vám umožnené prísť do volebnej miestnosti, ak disponujete dokladom o získaných znalostiach, schopnostiach a šikovnosti pohybovať sa s vodiacim psom a dokladom o výcviku vodiaceho psa.

Môžem do volebnej miestnosti prísť v sprievode inej osoby (pomocníka)?

Ak vo volebnej miestnosti nemôžete hlasovať samostatne, máte právo prísť v sprievode pomocníka do volebnej miestnosti, ktorého si sami zvolíte. Informujete volebný odbor, že ste osoba so zdravotným postihnutím a že ste z tohto dôvodu prišli v sprievode pomocníka.

Pomocník Vám pomôže pri tých úkonoch, ktoré nemôžete vykonať samostatne (napr. pri odovzdaní osobných dokladov, pri odovzdaní oznámenia o dni a čase volieb, podpísaní vo výpise zo zoznamu voličov, vyplnení hlasovacieho lístka tak, ako mu Vy určíte, atď.)

Kedy môžem hlasovať?

Hlasovať môžete iba v deň volieb, **21. júna 2020**.

Volebné miestnosti sú otvorené od 7:00 a zatvárajú sa o 20:00 hodine. Počas tohto časového obdobia môžete hlasovať kedykoľvek.

Ak sa ocitnete vo volebnej miestnosti pri zatváraní volebnej miestnosti alebo priamo pred ňou, bude Vám umožnené hlasovať.

Aký doklad potrebujem aby som mohol/la hlasovať?

Aby ste mohli hlasovať musíte preukázať svoju totožnosť. Totožnosť sa preukazuje iba **platným občianskym preukazom alebo cestovným pasom**.

Ak vypršala doba platnosti Vášho občianskeho preukazu alebo cestovného pasu, okrem občianskeho preukazu alebo cestovného pasu, ktorých platnosť vypršala, prineste so sebou i potvrdenie, že ste požiadali Ministerstvo vnútra o vydanie nového občianskeho preukazu alebo cestovného pasu.

V prípade, že máte **iné priezvisko ako priezvisko zapísané vo výpise zo zoznamu voličov**, volebný výbor Vám umožní hlasovať, ak na základe fotografie a rodného čísla, v doklade preukazujúcom Vašu totožnosť, možno zistiť, že ide o osobu zapísanú vo výpise zo zoznamu voličov.

Pri zisťovaní totožnosti, želateľné je predložiť aj oznámenie o dni a čase uskutočnenia volieb, ktoré by Vám malo byť doručené najneskôr päť dní pred voľbami.

Čo sa deje, keď prídem voliť?

Keď prídete do svojej volebnej miestnosti v deň volieb, členovia volebného výboru:

- Skontrolujú Vám pravý ukazovák pomocou UV lampy, aby zistili či ste už hlasovali

V prípade, že nemáte ukazovák pravej ruky, pomocou UV lampy bude Vám skontrolovaný ďalší dostupný prst vpravo, respektíve palec pravej ruky. Ak nemáte pravú ruku, pomocou UV lampy bude Vám skontrolovaný ukazovák ľavej ruky, respektíve ďalší dostupný prst vľavo a nakoniec palec tejto ruky. Ak to nie je možné, kontrolovanie pomocou UV lampy sa nevykoná.

- Zistia Vašu totožnosť, kontrolou údajov z Vášho občianskeho preukazu alebo cestovného pasu
- Nájdu Vaše meno vo výpise zo zoznamu voličov a zakrúžkujú poradové číslo pred Vaším menom

- Požadajú Vás, aby ste sa podpísali vo výpise zo zoznamu voličov
- Ak sa nemôžete podpísať, máte pri podpise právo použiť pečiatku s vyrytým podpisom (faksimile) alebo pečiatku obsahujúcu informácie o Vašej osobnej totožnosti. Volebný výbor Vám umožní opečiatkovať výpis zo zoznamu voličov, aby ste mohli prevziať hlasovací lístok.

V prípade, že nemáte faksimile/pečiatku, Váš pomocník, v sprievode ktorého ste prišli do volebnej miestnosti, namiesto Vás sa svojim menom a priezviskom podpíše vo výpise zo zoznamu voličov.

- Odovzdajú Vám alebo Vášmu sprievodcovi hlasovací lístok
- Sprejom Vám označia pravý ukazovák

V prípade, že nemáte ukazovák pravej ruky, bude Vám označený ďalší dostupný prst vpravo, respektíve palec pravej ruky. Ak nemáte pravú ruku, bude Vám označený ukazovák ľavej ruky, respektíve ďalší dostupný prst vľavo a nakoniec palec tejto ruky. Ak to nie je možné, označenie sa nevykoná.

- Edukujú Vás o spôsobe hlasovania a nasmerujú Vás na miesto určené na hlasovanie

Aký je spôsob hlasovania?

Keď sa dostanete na miesto určené na hlasovanie, oboznámte sa s obsahom hlasovacieho lístka, ktorý Vám bol doručený. Hlasovací lístok obsahuje zoznam všetkých volebných listín, ktoré sa zúčastňujú volieb. Hlasujete **zakrúžkovaním poradového čísla pred menom názvu volebnej listiny, za ktorú chcete hlasovať**.

Hlasujete tajne (za paravánom, ktorý zabezpečuje tajnosť hlasovania) a samostatne, alebo za pomoci pomocníka, ktorý vyplní hlasovací lístok namiesto Vás tak, ako mu Vy to určíte.

Po zakrúžkovaní poradového čísla, hlasovací lístok zložte a vložte ho do volebnej schránky.

Ak nemôžete samostatne hlasovať vo volebnej miestnosti, pomocník, v sprievode ktorého ste prišli do volebnej miestnosti, vyplní hlasovací lístok namiesto Vás tak, ako mu Vy to určíte a vloží ho do volebnej schránky.

Kto a ako môže hlasovať mimo volebnej miestnosti?

Ak nemôžete hlasovať vo volebnej miestnosti, potrebné je aby ste **informovali volebný výbor, od piatka 19. júna 2020 do 11:00 hodiny v deň volieb, že chcete hlasovať mimo volebnej miestnosti.**

V deň volieb môžete priamo informovať volebný výbor alebo pracovný orgán v správe Vášho okresu/mesta, ktorá o tom informuje volebný výbor.

Pred dňom volieb môžete informovať pracovný orgán v správe Vášho okresu/mesta, ktorá o tom informuje volebný výbor.

Republiková volebná komisia včas zverejní kontaktné telefónne čísla pracovných orgánov na svojej oficiálnej webovej stránke.

Aký je spôsob hlasovania mimo volebnej miestnosti?

Hlasovanie mimo volebnej miestnosti znamená, že k Vám prídu traja členovia volebného výboru, ktorí:

- pomocou UV lampy skontrolujú ukazovák pravej ruky, aby zistili či ste už hlasovali

V prípade, že nemáte ukazovák pravej ruky, pomocou UV lampy bude Vám skontrolovaný ďalší dostupný prst vpravo, respektíve palec pravej ruky. Ak nemáte pravú ruku, pomocou UV lampy bude Vám skontrolovaný ukazovák ľavej ruky, respektíve ďalší dostupný prst vľavo a nakoniec palec tejto ruky. Ak to nie je možné, kontrolovanie pomocou UV lampy sa nevykoná.

- zistia Vašu totožnosť kontrolou údajov z Vášho občianskeho preukazu alebo cestovného pasu

- Vám, alebo Vášmu pomocníkovi odovzdajú: hlasovací lístok

• Vám, alebo Vášmu pomocníkovi odovzdajú: uhrnnú volebnú listinu, potvrdenie o volebnom práve mimo volebnej miestnosti a špeciálnu obálku, do ktorej Vy, alebo Váš pomocník, vložíte vyplnený hlasovací lístok, po hlasovaní.

- sprejom označia Váš prst a oboznámia Vás so spôsobom hlasovania

V prípade, že nemáte ukazovák pravej ruky, bude Vám označený ďalší dostupný prst vpravo, respektíve palec pravej ruky. Ak nemáte pravú ruku, bude Vám označený ukazovák ľavej ruky, respektíve ďalší dostupný prst vľavo a nakoniec palec tejto ruky. Ak to nie je možné, označenie sa nevykoná.

Po tom, ako členovia volebného výboru opustia miestnosť, v ktorej máte hlasovať, Vy:

- hlasovať budete samostatne alebo za pomoci pomocníka, zakrúžkovaním poradového čísla pred volebnou listinou, za ktoré chcete hlasovať,

- hlasovací lístok zložíte, alebo Váš pomocník, a vložíte do obálky, ktorú zatvoríte, Vy alebo Váš pomocník

- podpíšete potvrdenie o volebnom práve, ktoré ste dostali

Ak sa nemôžete podpísať, máte pri podpise právo použiť pečiatku s vyrytým podpisom (faksimile) alebo pečiatku obsahujúcu informácie o vašej osobnej totožnosti. Povereníci volebného výboru Vám umožnia opečiatkovať potvrdenie o volebnom práve.

V prípade, že sa nemôžete podpísať a nemáte faksimile/pečiatku, namiesto Vás podpíše potvrdenie o volebnom práve Váš pomocník svojím menom a priezviskom.

Po hlasovaní sa členovia volebného výboru vrátia do miestnosti, v ktorej ste hlasovali, a:

- zapečatia obálku obsahujúcu hlasovací lístok

- prevezmú podpísané potvrdenie o volebnom práve mimo volebnej miestnosti

PRIPOMIENKOVAČ PRE HLASOVANIE

- 1 skontrolujte, či ste zapísaný v zozname voličov
- 2 v prípade potreby, podajte žiadosť okresnej/mestskej správe o zmenu/opravu osobných údajov
- 3 podajte žiadosť okresnej/mestskej správe o zápis mena a priezviska v jazyku a písme Vašej národnostnej menšiny, ak si to želáte
- 4 skontrolujte, v ktorej volebnej miestnosti hlasujete, respektíve v ktorom výpise zo zoznamu voličov ste zapísaný
- 5 podajte žiadosť okresnej/mestskej správe o zápis údajov do zoznamu voličov, že v nadchádzajúcich voľbách budete voliť podľa miesta pobytu (zvolené miesto hlasovania), ak je to potrebné
- 6 naplánujte si Váš príchod do volebnej miestnosti v deň volieb
- 7 skontrolujte, či máte platný občiansky preukaz alebo cestovný pas
- 8 ak máte akékoľvek pochybnosti, informujte sa u členov volebného výboru o spôsobe hlasovania
- 9 ak nemôžete hlasovať samostatne, prived'te si pomocníka do volebnej miestnosti
- 10 zaregistrujte sa včas, že chcete hlasovať doma, ak nemôžete prísť do volebnej miestnosti